

scher, Herr mit dem Genitiv des Beherrschten oder Behüteten; 4) *Inhaber, Besitzer* mit dem Gen. des Besessenen; 5) der *Gatte, Ehemann*; 6) auch mit dem Gen. der Gattin, insbesondere auch 7) der Stier als *Gatte* der Kühe, und 8) bildlich von dem Gotte, zu dem die Lieder wie zum *Gatten* gehen, oft 9) mit vollständig durchgeführtem Bilde. — In der ersten Hauptbedeutung (1—4) wird es regelmässig dekliniert, in der zweiten (5—9) mit abweichenden Nebencasus (I. D. Ab G. L.) des Singulars. Die Verbindungen brāhmanas pātis, pātir dān siehe unter brāhman, dān. — Vgl. aṇva-pati u. s. w.

-e 3) kṣétrasya 353,2; pathas 494,1; vāstos 570,1—3; 571,1; 637,14; bhūvanasya 743,6; diṇām 825,2; viṇas 967,1; manasas 990,1; vācas 992,3. — 4) cāvasas 11,2; 131,4; 360,9; 389,5; 626,21; 665,20; 699,5; 706,6; 748,6; ūrjaam 26,1; 639,7; 643,12; 669,9; vājānaam 29,2; 486,10; 701,30; rādhānaam 30,5; 285,10; cōcisas 360,5; madānaam 702,31; 816,5; harīnaam 817,5; isas 820,9.

-is 1) 351,5. — 2) 717,1 (vi rājati); 312,7; 3) adhvarānaam 44,9; rṣavīrasya (divās) 52,13; jāgatas 101,5; sūnrtānām 265,18; kṣétrasya 353,3; 551,10; bhūvanasya 405,12; 798,5; 954,7; jānānām 477,4; kṛstīnām 633,486,16; kṛstīnām 633,9; idās 499,4; rājasas 551,5; divās 633,8; 707,4—6; 798,11.33; 937,3; prthivās 664,16; nas 689,9; viṇas 704,3; viṇas 978,2; sīndhūnaam 727,5; 1006,1; viṇasya bhūmanas 813,7; bhūtāsya 947,1; mānasas 723,8; 740,1; dhiyās 787,2; 811,6; vācas 813,5; prāsāhas 900,6; cūcāyās ca cūcāsya ca 852,6; virūdham 826,2. — 4) vāsunas 53,2; 874,1; rayinām 68,7; 241,3; rayināam 813,6; rāyās 149,1 (pātir dān); vājasya

145,1; 684,4; 849,3; vājānaam 743,2; 852,7; asyā 116,25; 153,4 (pātir dān); gāvām 265,4; 784,4; isās 351,4; ūrjām 395,12; cāvasas 848,3; (145,1); vārīnaam 850,3; diyānaam 639,37. — 5) 542,3; 836,3; 988,5; 911,28.30; 975,4. — 6) jānīnām 66,8; 798,32; asyās 911,39; 912,11; te 911,40; sehānāyās 985,2.

-im 2) 870,4. — 3) jāgatas tasthūsas 89,5; 582,15; viṇvāsām viṇas 127,8; 456,1; vāstos 395,8; 887,7; idās 396,14; vācas 738,4; 907,7; kṛstīnām 521,5; kṣétrasya 892,13. — 4) vājānām 11,1 (sātpatim pātīm); vājānaam 644,18; sādāsas 18,6; rayinām 60,5; rayās 200,5; 366,3; rādhāsas 485,5; harīnaam 644,14; isās 726,7; dāksasya 56,2; cāvasas 275,5; 485,4; 677,4. — 5) 71,1; 105,2; 117,7; 391,3; 836,10; 858,3; 911,7. 12. 29.45; 971,1.2; 985,1; 918,14(?); bildlich 777,1. — 6) kanīnām 116,10. — 7) āghniānaam 678,2 (neben nadām); 928,7 (vorher vānsagam); bildlich: (jūstam) 809,22. — 8) 273,1; 9,4 (vīsabham). — 9) 62,11; 869,1.

-im (als Trochäus zu lesen) 3) divās asya ~ 801,3.

-inā [I.] 3) kṣétrasya 353,1.

-iā [I.] 5) 911,22.

-yā [I.] 5) 911,24. 27.36.

(-aye) [D.] 3) kṣétrasya AV. 2,8,5; bhūtāsya AV. 3,10,9.

-ye [D.] 5) 61,2; 124,7; 299,2; 836,7; 897,4; 911,9. 20; 917,13.

-es [G.] 3) dhārmanas 747,6.

-yus [G.] 5) 844,8 (janitvām).

-yō [L.] 5) 794,4; 985,3.

-ī [V. du.] 4) cūbhas ~ (aṇvīnō) 3,1; 34,6; 47,5; 120,6 (pati dān); 429,8; 625,11; 642,4.6; 696,5; 866,4.12.13; 911,15; 957,4; 1028,3. 5; dānunas 628,16 (aṇvīnō); cāvasas 343,3 (indravāyū).

-ī [N., A. du.] 2) aṇvīnō 222,4. — 3) divās prthivās 417,3; dhiyās 23,3. — 4) jyōtisas 23,5; cūbhas 625,5; 642,14; 646,6; 866,14; 919,6; dānunas 136,3; 232,6; isās dānumatyās 422,5; rādhāsas 440,4. — 5) yōsā, aṇvīnita yuvām ~ 119,5. — 6) sūriayās 339,6.

-ayas [N.] 3) itāsya 353,2; satyāsya 551,12. — 4) rāyās 337,10; 403,4; 520,7; 524,3; rayinām 346,6; 409,10; 660,12; 668,13; 947,10; suvriasya 347,10; 488,12; 801,7; 807,5; 957,6. — 5) 866,10; 911,38; 936,5.

pāti-juṣṭa, a., dem *Gatten* lieb [juṣṭa s. juṣ].

-ā [f.] nārī 73,3.

patitvā, n., *Ehe, Vermählung* [von pāti 5].

-ām 119,5 ā vām ~ jagmūṣi.

patitvanā, n., dasselbe.

-ām 866,9.

pāti-dviṣ, a., dem *Gatten* feind.

-īsas [N. pl. f.] 700,4.

pati-rip, a., den *Gatten* täuschend [rip von rip].

-īpas [N. pl. f.] jānayas 301,5.

pati-lokā, m., des *Gatten* Ort (lokā), d. h. sein Aufenthalt im jenseitigen Leben.

-ām 911,43 ~ ā viṇas.

pāтивat, a., einen *Gatten* [pāti 5] habend.

-ati eṣā 911,21.

pati-vidya, n., das *Finden* eines *Gatten*.

-am 928,11 (ānat).

pātiṣṭha, a., am besten fliegend, Superl. des Verbale pāt.

-as kapōtas 991,5 prā patāt.

(pati-hān), a., fem. pati-ghnī den *Gatten* tödtend, enthalten in āpatighnī.

pattās, von den *Füssen* (pād) an 853,13 (jagāra).

pātnī, f. [von pāti], 1) *Beherrscherin, Herrin* mit Gen.; 2) *Besitzerin, Inhaberin* mit Gen.; 3) *Gattin*, insbesondere 4) mit dem Gen. des *Gatten*; 5) auch von den Kühen im Verhältniss zum Stiere; 6) im pl. auch ohne den Zusatz devānām die *Gattinnen* der Götter, die Götterweiber. — Vgl. indra-patnī u. s. w.

-ī [N. s.] 1) bhūvanasya sarasya 295,4 (u-591,4 (uṣās). — 3) sās). — 2) svā-īm 3) 911,39.